

Regeringens skrivelse

2007/08:30

Kontroll av postförsändelser

Skr.
2007/08:30

Regeringen överlämnar denna skrivelse till riksdagen.

Stockholm den 18 oktober 2007

Fredrik Reinfeldt

Mats Odell
(Finansdepartementet)

Skrivelsens huvudsakliga innehåll

I skrivelsen redogörs för hur bestämmelserna om kontroll av postförsändelser i lagen (1998:506) om punktskattekontroll av transporter m.m. av alkoholvaror, tobaksvaror och energiprodukter har tillämpats under 2006.

Innehållsförteckning

Skr. 2007/08:30

1	Ärendet och dess beredning.....	3
2	Reglerna om kontroll av postförsändelser	3
2.1	Bakgrund.....	3
2.2	Kontroll av postförsändelser	4
3	Tillämpning av bestämmelserna om kontroll av postförsändelser....	4
4	Slutsatser.....	5
	Utdrag ur protokoll vid regeringssammanträde den 18 oktober 2007	6

Den 1 juli 1998 trädde lagen (1998:506) om punktskattekontroll av transporter m.m. av alkoholvaror, tobaksvaror och energiprodukter (LPK) i kraft. Enligt LPK får Tullverket undersöka postförsändelser från andra EU-länder för att kontrollera om försändelserna innehåller alkohol- eller tobaksvaror. I det lagstiftningsärende som låg till grund för LPK uttalade skatteutskottet, för att ännu mer skapa insyn i och möjlighet till uppföljning och utvärdering av kontrollverksamheten, att regeringen årligen bör informera riksdagen om hur många försändelser som granskats och öppnats och med vilket resultat (bet. 1997/98:SkU28 s. 44).

Regeringen har lämnat ett antal redogörelser till riksdagen för hur reglerna om kontroll av postförsändelser har tillämpats under 1998–2005 (skr. 1999/2000:19, skr. 2000/01:37, skr. 2001/02:16, skr. 2002/03:13, skr. 2003/04:6, skr. 2004/05:6, skr. 2005/06:8 och skr. 2006/07:8). Regeringen lämnar nu en redogörelse avseende 2006. Redogörelsen bygger i huvudsak på uppgifter som Tullverket har lämnat i en skrivelse till regeringen daterad den 25 april 2007 (dnr Fi2007/3581).

2 Reglerna om kontroll av postförsändelser

2.1 Bakgrund

Enligt bestämmelserna i rådets direktiv 92/12/EEG om allmänna regler för punktskattepliktiga varor och om innehav, flyttning och övervakning av sådana varor (EGT L 76, 23.3.1992, s. 1, Celex 31992L0012), det s.k. cirkulationsdirektivet, ska punktskattepliktiga alkohol- och tobaksvaror normalt beskattas i det land där de konsumeras. För sådana varor som förvärfvas av enskilda personer för deras eget bruk och transporteras av dem själva ska dock punktskatt tas ut i den medlemsstat där varorna har förvärfvats (artikel 8 i direktivet). Om alkohol- eller tobaksvaror avsänds eller transporteras direkt eller indirekt av en säljare eller för dennes räkning från ett medlemsland till en privatperson i ett annat medlemsland, s.k. distansförsäljning, ska varorna beskattas i destinationsmedlemsstaten (artikel 10 i direktivet). Bestämmelserna om distansförsäljning har tagits in i lagen (1994:1563) om tobaksskatt och i lagen (1994:1564) om alkoholskatt.

EG-domstolen har i en dom den 2 april 1998 i mål C-296/95, ”the Man in Black”, REG 1998 s. I-1605, gett ett svar på frågan om när artikel 8 kan bli tillämplig. Denna fråga har även prövats av EG-domstolen i en dom den 23 november 2006 i mål C-5/05, ”Joustra”, REG 2006 s. I-11075.

Bakgrunden till att Tullverket fick befogenhet att undersöka, öppna och omhändertaga postförsändelser var att regeringen, under arbetet med LPK, på olika sätt fick upplysningar om att ett stort antal postförsändelser från andra EU-länder innehöll alkohol- eller tobaksvaror. Det kunde också konstateras att varorna felaktigt undgick svensk punktskatt. Reglerna om distansförsäljning och om säkerhet och representant för den skattskyldige, dvs. den utländske säljaren, följdes inte.

LPK är tillämplig vid punktskattekontroll som avser sådan hantering av skattepliktiga varor som omfattas av cirkulationsdirektivet. Lagen är endast tillämplig på yrkesmässig hantering av punktskattepliktiga varor, distansförsäljning av sådana varor och postförsändelser. Förutom regler om kontroll av postförsändelser innehåller LPK regler om kontroll av bl.a. vägtransporter. I båda fallen är det Tullverket som ansvarar för kontrollverksamheten. För alla kontrollåtgärder gäller en proportionalitetsregel, dvs. åtgärden får inte vara mer omfattande eller pågå under längre tid än vad som är nödvändigt med hänsyn till ändamålet med åtgärden.

2.2 Kontroll av postförsändelser

Reglerna i 3 kap. LPK ger Tullverket befogenhet att undersöka om en postförsändelse innehåller alkohol- eller tobaksvaror och att öppna en sådan försändelse om det finns anledning att anta att den innehåller nämnda varor. För att skydda brevhemligheten finns bestämmelser om begränsningar i Tullverkets kontrollbefogenheter, exempelvis om vid vilka postkontor försändelserna får öppnas och vem som får besluta om öppnandet.

Om mottagaren av en alkoholvara saknar rätt att föra in varan enligt alkohollagen (1994:1738) ska varan tas om hand. Detsamma gäller för tobaksvaror om mottagaren är under 18 år. Avsändaren ska ges möjlighet att återutföra varan på villkor som Tullverket bestämmer. Alkohol- och tobaksvaror, som inte återsänds eller omhändertas på grund av att rätt till införsel saknas, får omhändertas om det finns anledning att anta att skattskyldighet föreligger och att skatten inte har betalats eller att säkerhet inte har ställts för skattens betalning. Om skattskyldighet inträtt för en omhändertagen vara ska Tullverket besluta om skatten.

Ett beslut om omhändertagande ska upphävas om det inte längre finns grund för att omhänderta varan, om mottagaren av varan betalat ett belopp som motsvarar skatten på varan, om ett beslut om beslag har meddelats för varan, om varan återutförts av avsändaren eller om det är oskäligt att låta omhändertagandet bestå. En vara som har omhändertagits får, om det inte är oskäligt, förverkas i vissa fall.

3 Tillämpning av bestämmelserna om kontroll av postförsändelser

Av Tullverkets skrivelse avseende 2006 (se avsnitt 1), om tillämpningen av bestämmelserna om kontroll av postförsändelser, framgår att inga postförsändelser valts ut för kontroll med stöd av LPK. Bakgrunden härtill är, enligt verket, att kommersiella försändelser med alkohol och tobak i huvudsak kommer in i landet på annat sätt än som flygpostfrakt och därvid främst med vägfordon. Tullverket påpekar samtidigt att sättet att transportera dessa varor i hög grad är föränderligt och att det därför är viktigt att möjligheten till kontroll enligt LPK finns kvar. Som ett exempel på föränderligheten i transportmönstren nämner Tullverket att det

under de första månaderna 2007 har skett en ökning av antalet försändelser till det s.k. utväxlingspostkontoret i Malmö med tobaksvaror beställda via Internet.

Under perioden oktober 1998 till och med 2004, med undantag för år 2001, innehöll alla försändelser som öppnades tobaks- eller alkoholvaror. År 2001 var kontrollernas träffsäkerhet 88 procent (ett öppnat paket innehöll alkoholfri dryck).

Av nedanstående tabell framgår antal öppnade paket per år och vad som omhändertagits. Siffrorna har i vissa fall avrundats till heltal (för exakta angivelser se skrivelserna som anges i avsnitt 1).

År	Antal öppnade	Cigaretter stycken	Tobak, kg	Sprit, liter	Vin, liter	Öl, liter
1998	1 720	824 049	-	88	-	-
1999	254	41 000	13	353	250	827
2000	36	13 600	14	70	-	-
2001	8	4 800	-	12	-	-
2002	23	-	-	17	-	-
2003	41	800	-	437	12	-
2004	3	-	-	18	-	-
2005	-	-	-	-	-	-
2006	-	-	-	-	-	-

4 Slutsatser

Redan under andra halvåret 1998 minskade antalet kontrollerade postförsändelser som innehöll cigaretter kraftigt. Denna minskning har fortsatt, om än en ökning av mängden postförsändelser som innehåller tobaksvaror synes ha skett under början av innevarande år. Det visar att lagen har haft avsedd effekt, även om det i dag kan konstateras att de flesta Internetbeställda alkohol- och tobaksvarorna förs in i landet genom vägtransporter. Det innebär dock inte att kontrollerna spelat ut sin roll utan det är högst sannolikt att kontrollbefogenheterna har en påtaglig preventiv effekt. Kontrollen av postförsändelser är därför fortfarande ett viktigt instrument för att säkerställa att svensk punktskatt tas ut vid postorderförsäljning eller liknande försäljning till svenska konsumenter. Dessutom innebär den höga träffprocenten i kontrollverksamheten att knappast några försändelser hindras i onödan. Risken för att försändelser som inte innehåller alkohol- eller tobaksvaror öppnas är med andra ord mycket liten. Det är vidare inte sannolikt att det finns någon annan kontrollmetod som skulle vara lika effektiv.

Finansdepartementet

Utdrag ur protokoll vid regeringssammanträde den 18 oktober 2007

Närvarande: Statsministern Reinfeldt, statsråden Olofsson, Odell, Bildt, Ask, Husmark Pehrsson, Larsson, Erlandsson, Torstensson, Carlgren, Hägglund, Björklund, Littorin, Malmström, Sabuni, Billström, Adelsohn Liljeroth, Tolgfors, Björling

Föredragande: statsrådet Odell

Regeringen beslutar skrivelse 2007/08:30 Kontroll av postförsändelser